

ایمان باید آگاهانه باشد

۲۴

هُمْ يَسْأَلُونَهُ عَمَّا يَنْهَاةِ الْأَقْوَافِ
إِذْ مَحَلَّهُ «بَيْنَ خَيْرِ أَبْيَانٍ» مُشَهِّدٌ تَحْسِينِيَّةِ آمَامِ خَمْيَنِيِّ (۱)

با ید به قرآن مراجعه کنیم

سراسر زندگی فردی و اجتماعی او (چه آن زمان که در قامت طبله‌ای انقلابی در جریان نهضت امام خمینی) (۲) فعالیت می‌کرد، و چه بعد از انقلاب در کسوت نمایندگی مجلس و ریاست جمهوری و رهبری جامعه‌ای اسلامی) مشهود است به طوری که شاید کمتر سخنرانی بتوان از او یافت که در آن آیه‌ای از قرآن، یار جایی به آن وجود نداشته باشد.

چرا داغدغه‌ی همیشگی «سیدعلی خامنه‌ای» در طول دوران حیاتش، توجه جامعه به ارتباط با قرآن و نزدیکی هر چه برش بآن بوده است؟ یکی از دلایل آن، بی‌تر دید «مهجوریت معارف قرآنی» در زندگی روزمره‌ی مسلمان‌ها است. می‌دانیم که در آموزه‌های دینی تأکید زیادی بر انس با قرآن شده است. این مؤانست اما جهت وهدی دارد و آن، فهم صحیح قرآن، و نهایتاً «رفتاری قرآنی» است. معالسه امام‌هجوریت قرآن نه تنها در جامعه، که حتی به نوعی به حوزه‌های علمیه و برخی عالمان دینی هم سرتاسری کرده است. (۳)

چند سال پیشتر از عمر «سیدعلی» نمی‌گذشت که اولین کلاس قرآنی را خانه، و پای درس نکته‌های قرآنی مادرش آغاز کرد: «زادگان مادرم نجف است. ایشان لهجه‌ی عربی داشت. در کودکی، باللهجه‌ی عربی نجفی حرف‌می‌زده است. با قرآن آشنای بود. قرآن را خوب و با صدایی جالب تلاوت می‌کرد. بر قرائت کلام الله مجيد با قرآن اهدای پدرش مداومت روزانه داشت. شیوه‌ی قرائت ایشان، مادر آن کم سن و سالی به خود جذب می‌کرد. پیرامونش گرد می‌آمدیم و به تلاوتش گوش می‌کردیم. ایشان هم از فرصت استفاده می‌کرد، معانی برخی آیات را برای ماهه فارسی ترجمه می‌کرد و داستان‌های پیامبران را برای ایمان بازمی‌گفت.»

بعدتر سیدعلی، وقتی وارد مدرسه شد، به خاطر صدا و لحن دلنژینش، شد قاری قرآن مدرسه. برای همین پدرش، «آقا سید جواد»، برای آشنازی بیشتر با قرآن و یادگیری تجوید، از حاج رمضان بنکدار خواست به او و برادرش آموزش دهد. بعداز این‌زمان ملاعیاس که بزرگ‌ترین استاد قرائت قرآن مشهد بود، آموزش را برای آن دو ادامه داد و سیدعلی تمام‌قواعد تجوید را از فراگرفت. چند سال بعد، در سن دوازده سالگی، حلال‌دیگر سید علی خودش شده بود استاد کلاس قرآن. عکسی از آن دوران موجود است که سیدعلی در پشت

سخن
هفتنه

درس اخلاق

این آدم پیش خدای متعال سعاد تمدن‌نیست

خطارات رهبری

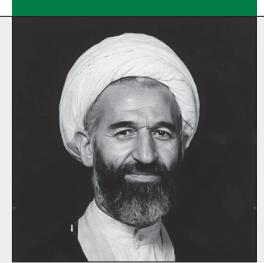
یک افطاری خوشمزه در زندان!

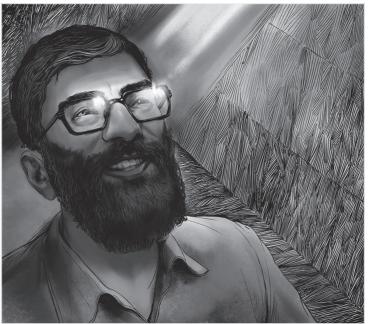
عکس نوشت

جلسات قرآنی خانگی را ترویج کنید

شهیدی که خستگی را خسته کرده بود | این شماره تقدیم می‌شود به روح مطهر شهید شیخ مهدی شاه‌آبادی

شهید شاه‌آبادی یکی از افتخارات روحانیت مبارز مابود. یک انسان پاکیز، بالاخلاص، فداکار، کاری و نسیه‌دهنده، ناپذیر و خوش روحیه‌گی این انسان کم آدم دیدم با آن سوابقی که در مبارزه داشت که بندۀ از سال چهل و دو و چهل و سه یاد ماست که این شهید عزیز در مبارزات بود... او یک انسان مبارز، فداکار، علاقه‌مند و سخت کوش بود که هرگزار کار خسته نشود و اما بعد از آنی که انقلاب پیروز شد، این انسان گوئی که برایش خوب و استراحت و راحتی معنی ندارد. یک انسان نمونه و استثنایی بود. یک انسانی که باین شهید عزیز داشتیم که ببینیم از کار خسته شده، اثار کسالت و از جاراز کار را من هرگز در چهره‌ی این مرد عزیز و بزرگوار ندیدم. (۴)

ماه مبارک رمضان (قمری) در زندان از راه رسید. دهم آبان، اول ماه مبارک بود... با فرا رسیدن

این ماه، دلم غرق شادی شد؛ چون از کودکی این ماه را دوست می داشتم، در این ماه، چهره‌ی زندگی روزمزه دگرگون می شود و انسان روزه‌دار لذت

معنوی خاصی را حساس می کند. نخستین روز ماه رمضان سپری شد، هنگام افطار فرا رسید، آماچیزی

برای من نیاورند. نماز را خواندم و به سیر در عالم

خطاط‌اتین ماه - بویژه خطاط‌اتین روزه‌داران در هنگام افطار - برداختم. آن

لحظات شادی‌آور و فرح‌افزای سر سفره‌ی افطار در

کنار خانواده، با سماوری که در برابر ما می جوشید،

در خاطرم گذشت. همچنین آن خوردنی‌های اندک و سبک مخصوص افطار را به آوردم؛ بویژه «ماقت»

را - گذاری معروف مشهدی ها که ظاهر اختصاص خود

آنهاست - به باد آوردم؛ که از هر غذایی برای افطار، آن را بیشتر دوست می داشتم. این «ماقت» از آب و

نشاسته و شکر تهیه می شود و به شیوه‌ی خاصی آن را پزند. همسر من نیز در پختن آن همانند بختن سایر غذاها، بویخوی وارد است. ناگهان به خود باز آمد و از خداوند مغفرت طلبیدم. شاید این گرسنگی بود

که خطاطات باد شده را در ذهنم برانگیخت. شاید هم علت، تنهایی بود. به هر حال باید صبر کرد. نیم ساعت پس از مغرب، یک فنجان چای به دست آوردم.

مدتی بعد شام آوردن، که به خاطر نامرغوبی، دل

بدان رغبت نمی کرد. آماقی در آن را خورد و بقیه را برای سحری گذاشت. در سحر هم مابقی آن را با

اکره خوردم. زیرا این غذای نامتطبع شده بود. نخستین روز بزرگ میانده شدن نیز در پختن آن، همانند بختن این متوال گذشت.

روز دوم، نگهبان اطلاع داد که چیزی برای شما فرستاده شده. آن را گرفتم و باز کردم، دیدم انواع

غذاهایی که در افطار به آنها می دارم، در چند بشقاب

برایم فرستاده شده است. این غذاها برای چند نفر کافی بود. همسرم آن را آماده ساخته بود و توئنسته

بوده زدن را بسازند. همچنین در همان روز، از منزل

برایم وسائل تهیه و صرف چای آوردن. لذا افطاری خوشنده و مطبوعی بود که به قدر کفایت از آن برداشت. و باقی را برای زندانیان فرستادم. این کار هر روز تکرار شد. منبع: خون دلی که لعل شد

۱۴ موضوعی که رهبر انقلاب در جلسات تفسیر قرآن مسجد امام حسن (ع) در سال ۵۳، به آن اشاره کرده و نسبت به آن چنین گلایه می کنند: «اوی به حال آنهاشی که مردم را از قرآن دور می کنند، از قرآن می رسانند، به بهانه ها و معاذیر گوناگون، نمی گذارند مردم قرآن را باز کنند به قصد فهمیدن، اوی به حاشاش! و شما باندیش برادران و خواهشان، که امروز سر و کار ما با قرآن است. همانطوری که پیغمبر خدا فرموده است: «فَإِنَّ الْتَّسْتَعْتَ عَلَيْكُمُ الْفَتْنَ كَفْتَعَ اللَّيْلِ الْمَظْلُمِ فَعَلَيْكُمُ الْقُرْآنَ» آن روزی که فتنه ها ماملت پاره های شب سیاه بر زندگی شما سایه بیفکند، بر شما باد به قرآن. کی است آن روز؟ فتنه های تاریک مثل شب رانی بینیم؟ راههای عرضی را در مقابل چشم های نایاب نزدیک بینمان مشاهده نمی کنیم؟ دزدان و غول ها و هزار زهر از هر سوی و به هر شکلی، چشم بینا نمی بینند؟ پس کی باید به قرآن رجوع کرد؟ برای کی است؟ برای وقتی که امام زمان (ع) بیاند؟ او که خودش قرآن ناطق است؛ امروز روزی است که به قرآن مراجعه باید کنیم».

۱۵ سه خصوصیت مهم بحث های فکری اسلامی دلیل دیگر این دغدغه‌ی همیشگی رهبر انقلاب را نیز شاید بتوان در سه خصوصیت مهمی که ایشان در بحث های فکری اسلامی، ضروری تخلوفناپذیر از سوی متغیران ایمان آگاهانه عیقیش، دست بر نمی داشت، ایمان این است.

۱- ایمان همراه با اطاعت است

«أَطَيْعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ». آن ایمانی که فلان مرد مسلمان دارد، برای نگه داشتنش باید بگوییم روزنامه نخواند، فلان کتاب را نخواند، در کوچه بازار راه نسرو، با فلان کس حرف نزند، سرما و گرما نخورد، آفتاب و مهتاب نبینند، تا بماند؛ این ایمان متأسفانه نخواهد ماند. ایمانی لازم است که آنچنان آگاهانه انتخاب شده باشد که در سخت ترین شرایط هم آن ایمان از او گرفته نشود. «إِنَّمَا أَكْرَهَ وَ قَلْبَهُ مُطْمَئِنٌ بِالْإِيمَانِ» درباره عمر بایسر، آیه قرآن می گوید: اگر در زیر شکنجه، برای خاطر آنکه دشمن را زد خود لحظه‌ای منصرف کنی، یک جمله گفتی، بگو، ایمان تو ایمان نیست که با شکنجه از قلب را باید بشود. آن ایمانی که ختاب بن ارت دارد، آن را داغ می کنند به گردش می چسبانند، شوخی نیست، آهن گداخته را به بدنش نزدیک می کرند این کارها، «أَطَيْعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ» خدا و پیامبر را اطاعت کنید، دنیال فرمان آنها را بیتفکت.

۲- ایمان باید آگاهانه باشد

یکی از آثار ماندگار رهبر انقلاب در ساحت معرفت و اندیشه، مجموعه سخنرانی های روزانه ایشان، در مسجد امام حسن (ع) مشهد در سال ۱۳۵۳ است که بنا نام «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» منبعی استثنای برای جویندگان معارف قرآنی است. نشریه خط حزب الله در ماه مبارک رمضان مسرو رختصر و کوتاهی دارد در برخی واژگان و مفاهیم مطرح شده در این جلسات در این شماره از نشریه، دو موضوع «تقوا» و «ایمان» مرور شده است.

۳- چنین ایمانی در اسلام مطلوب است

این کسانی که همیشه اند که در این جهان به بیهوهود نیامده اند و این جهان به بیهوهود آفریده نشده است، ادامه ای سخن می دهند می گویند «رَبَّنَا» ای پروردگار ما «اتنا سمعنا» ما شنیدیم و فهمیدیم، با گوش تن و با گوش دل، «منادیا» منادی غریبوده را که «بِنَادِي لِلْإِيمَانِ» برای ایمان ندادی کرد، ضلای ایمان می داد، «إِنَّمِنَا بِرَبِّكُمْ» می گفت به پروردگار تان ایمان بیاورید، «فَامْنَأْ» آن وقت ما ایمان آوریدم، چه جور ایمانی آورند اینها؟ یک نفر گفته ایمان بیاورید، ایمان آورند؟ نه، اینها همان اولی الایبند، همان متفکرانند. این منادی ممکن است به ظاهر پیغمبری باشد، اما بر اطمینان، پیامبر عقل و تفکر و بینش آنهاست که آنها راه سوی ایمان خدا فرامی خواند و دعوت می کند. پس منادی به آنها گفته ایمان بیاورید، آنها را روی بینش، از روی درک، از روی شعور و آگاهی کامل ایمان آورند. این جور ایمانی در اسلام مطلوب است: ایمان آگاهانه.

۴- تقوا او سیله پیروزی است

قرآن می فرماید: «وَرَبِّهِيَ ابْتَدَعُوا مَا كَبِيَّاهَا عَلَيْهِمْ». رهبانیت که آنان از خود در آورند، به صورت بدعتی پیروز بشود، اگر همواره بترسد که نبند این اهل اسلامی رهبانیت ندارد، گوشه گیری ندارد، فرار میکرود در جسم او اثر بگذارد، این چطور می تواند میکرود بزده ها و واپزده ها رانجات ندارد. عالم اسلامی همانی است که سعی می کند که بگیرد غریق را. یک فرد آگاه مسلمان، هر انسان مسلمان که مسلمان بودن و مسیحی بودن با یکدیگر لازم و ملزم هستند - همین حور است: سعی می کند غریق آن وقت است که به پیروزی هم خواهد رسید. آن را، واپزده را، بیمار را، رنجات بدده؛ اینکه با فرار جور در نمی آید. خودش رامقی می کند، دارای تقوا؛ یعنی آن تجهیز لازم را، آن زره لازم را، در مقابل آسیب گناه بر تن کنید، خواهد داد. «وَتَقْوَى اللَّهُ»، تقوا خدا پیشه رستگار و موفق گردید.

۵- عالم اسلامی رهبانیت ندارد

قرآن می فرماید: «وَرَبِّهِيَ ابْتَدَعُوا مَا كَبِيَّاهَا عَلَيْهِمْ». رهبانیت که آنان از خود در آورند، به صورت بدعتی آن را بیجاد کرند: ما بر آن رهبانیت را نوشته بودیم. اما عالم اسلامی رهبانیت ندارد، گوشه گیری ندارد، فرار ندارد. عالم اسلامی همانی است که سعی می کند که بگیرد غریق را. یک فرد آگاه مسلمان، هر انسان مسلمان که مسلمان بودن و مسیحی بودن با یکدیگر لازم و ملزم هستند - همین حور است: سعی می کند غریق آن وقت است که به پیروزی هم خواهد رسید. آن را، واپزده را، بیمار را، رنجات بدده؛ اینکه با فرار جور در نمی آید. خودش رامقی می کند، دارای تقوا؛ یعنی آن تجهیز لازم را، آن زره لازم را، در مقابل آسیب گناه بر تن گناهکاران؛ خلاصه، تقوا این است.

